

UZ PREMIJERU PUCCINIJEVE OPERE »MANON LESCAUT« U REŽIJI PETRA SELEMA

Izvršna operna produkcija splitskog kazališta

Odlični tumači glavnih uloga – Svetla Vassileva kao Manon i Kamen Čanev kao des Grieux

U razmaku od samo jednog dana, dvije naše operne kuće, zagrebačka i splitska, predstavile su premijerne izvedbe djela koja pripadaju samom vrhu popularnosti opernih ostvarenja uopće. O novoj zagrebačkoj postavi Bizetove »Carmen« već je bilo riječi: od nje se očekivalo mnogo, no ona je zakazala na najbitnijoj, najosjetljivijoj točki – razumijevanju i tumačenju partiture. Od splitske premijere Puccinijeve »Manon Lescaut« možda se nije toliko očekivalo, no ona je sva očekivanja premašila, pokazavši se kao izvanredno uspješna operna produkcija splitskog kazališta.

Mladenačko Puccinijevo remek-djelo, opera »Manon Lescaut«, upravo je zanosno glazbeno ostvarenje, prepuno muzike čija neposrednost djelovanja ni danas ne ostavlja ravnodušnim ikojeg senzibilnijeg slušatelja. Osjetiti samu bit ove glazbe koja neobičnom sugestivnošću razotkriva prostore ushita ljubavljvu i ljepotom i ponire do krajnosti samoće i najdubljeg očaja ljudske duše, prva je zadaća svakog redatelja, koji se želi pozabaviti Puccinijevom glazbom iz poštovanja prema njegovu geniju. A ne rukovođen nekom svojom fikcijom u koju će tu glazbu onako, makar i nasilno, pokušati uklopiti.

Valja priznati da je redatelju Petru Selemu pošlo za rukom doći u rezonancu s Puccinijevom glazbom, te da je

očito potaknut osobnom fasciniranošću Puccinijevom »Manon«, bio sklon samozatajnom redateljskom pristupu; jednom suvislom, moglo bi se reći, mjestimice i vrlo rafiniranom viđenju drame, kojoj je Puccinijeva glazba, nadahnuta u najromantičnijem smislu te riječi, odredila scenski okvir.

Emotivni naboj

Pucciniju su predbacivali da je emfatičan, preko svake mjere emocionalan, čak sentimentaln, što je mjestimice i točno. No emotivni naboj njegove glazbe ruši svaku razumsku prepreku od maku od njene sugestivnosti. Već je Toscanini ustvrdio (a govorio je iz iskustva vlastitog susreta s Puccinijem!) kako je »teško raspravljati s čovjekom, koji vam umjesto odgovora pada oko vrata sa suzama u očima«.

Ta crta emotivnosti na visoku potenciju, taj nepatvoreni ushit bili bi ipak nepodnošljivi da iza njih ne stoji glazbeni genij dramatičara kakav je Puccini nedvojbeno bio. Od svih Puccinijevih opera »Manon« progovara najzanosnijim lirskim glazbenim govorom, kojemu mora biti omogućen neposredan pristup slušatelju.

Redatelj koji to svojom režijom učini mogućim, ispunio je svoju zadaću. A Selem je učinio upravo to: otvorio je glazbi dostatno oslobođeni scenski ok-

Redatelju je pošlo za rukom doći u rezonancu s

Puccinijevom glazbom.

Intervenira tek s nekoliko mizanscenskih detalja da bi jasnije profilirao glavne protagoniste, prepuštajući ih prevlasti glazbe

vir za njeno izravno djelovanje. Radnja je iz 18. stoljeća prebačena na početak dvadesetoga – nije dakle smještena u vrijeme nastanka Prevostove drame, već otprilike u vrijeme nastanka Puccinijeve opere. Ljudske slabosti i vrline u sudbinskom kontekstu okvir su priče o nesretnoj ljubavi Manon i des Grieuxa, koji naglašava unutarnju tenziju i duševne lomove protagonista. Kičasti budoar Manon u drugom činu kao interijer i pustoš eksterijera u finalu opere (taj se finale doimlje poput postludija mrtvim ljubavnicima i neumrljaj ljubavi) – to je taj otvoreni prostor događanja u koji Selem intervenira tek s nekoliko mizanscenskih detalja da bi jasnije profilirao glavne protagoniste, prepuštajući ih zapravo prevlasti Puccinijeve glazbe.

Zadovoljna publika

U vizualnom pogledu scena je funkcionalna i veoma lijepa – scenografiju potpisuje Zlatko Kauzlarich Ataç, a kostime, možda mjestimice ipak prekičaste (čak i za drugi čin), no neosporno maštovite, Dora Argento. Glazbeni dio izvedbe pod sigurnom rukom impulzivnog, veoma temperamentnog Ive Lipanovića zaslužuje najveću pozornost. Izvrsni tumači glavnih uloga, Svetla Vassileva kao Manon, Kamen Čanev kao des Grieux i Kiril Manolov u ulozi Lescauta dali su predstavi mnogo sjaja. Posebice Vassileva kao scenski prekrasna, glumački uvjerljiva glasovno moćna Manon (s tek tu i tamo zamjetnim forsiranjem glasa u visinama), no inače sa zadržavajućom sigurnošću izvođenja, kojom demonstrira visoki stupanj svog vokalnog umijeća! Za idealnog des Grieux-a bi bio pogodniji lirskiji tenor od glasa Kamena Čaneva, no taj mladi bugarski pjevač pokazao se ipak glasovno upečatljivim, tehnički vrlo doraslim svojoj ulozi.

Carmine Monaco (Geronte), Saša Jakelić (Edmondo) i već spomenuti odlični Kiril Manolov kao Lescaut svojim su sudjelovanjem pridonijeli cjelokupnosti izvrsnog dojma što ga je ostavila ova najnovija splitska »Manon«. Valja još dodati da je izvedba počivala na dobrom temelju uvježbanog orkestra i zbora splitskog HNK-a (zborovoda Ana Šabašev.) S dvije pauze, predstava je trajala tri sata, no publika je izašla iz teatra zadovoljna i puna dobre energije. Zato jer je to, jednostavno rečeno, dobra predstava.

Bosiljka PERIĆ KEMPF